

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XVII., číslo 6

22. 3. 2020 / neprodejné

Z OBSAHU	Kardinál Müller: „Querida Amazonia“ je dokument smíření	04
	František a německé schisma. Historie noční můry	06
	Příběh Anny a Kláry	12

Foto: dodo71 / Pixabay

Svatý Josef a svatý Pavel

V papežské koleji Nepomucenum se nachází kaple, kde sloužil soukromé mše do exilu vyhnaný kardinál Beran. Je v ní také obraz vousatého svatého muže, velmi hluboce zamyšleného. To mě nejprve přivedlo k myšlence, že taková hloubka duchovního záběru by byla asi příznačná pro zobrazení svatého Pavla. Avšak není to Pavel, jedná se o kardinálova křestního patrona, svatého Josefa. Tato zdánlivá podoba nás může přivést k úvaze o tom, že oba tito svatí byli sice moudří, ale každý zcela jinak. Přece však sloužili – každý svým jedinečným způsobem – témuž Kristu.

Tak četba listů svatého Pavla nám zpřístupňuje universum osobně prožité vášně pro trpícího a vzkříšeného Krista. Apoštol otevírá své nitro, přetéká mnoha

slovy, která ovšem nejsou nikdy zbytečná. Lze říci, že celá pozdější křesťanská teologie je vlastně jakýmsi dodatkem k tomu, co o Kristu promyslel, promodlil, a s ním vnitřně protřpěl svatý Pavel.

Avšak je zde také svatý Josef. Ten v Písmu svatém Nového zákona nechal nesmrtelný monument v podobě úchvatných Pavlových epištol. Zmínka o svatém Josefu není v Písmu mnoho, a hlavně – nikde není zachován byt jen jediný výrok, jediné slovo tak moudrého a statečného světce. Jeho moudrost prozrazuje spíše schopnosti muže činu. Svatý Josef je tichý, mlčenlivý světec. Josefovým osobním přičiněním však dítě Ježíš přežilo i pokus o fyzickou likvidaci. Avšak podobně přičiněním Pavlových

přesvědčivých slov přežilo svědectví Ježíšova vzkříšení všechny pokusy o znevěrohodnění této historické skutečnosti a dodnes čerpáme z Pavlova písemného svědectví pevnou křesťanskou nadějí.

Toto srovnání obou velikých postav víry nás snad může přivést k závěru ohledně často nepochopeného dilematu mezi slovy a činy. Naše doba je přesycena nekonečnými přívaly slov, a proto se alespoň navenek dává přednost činům. Důležitá je však spíše kvalita pronesených či napsaných slov a obdobně též kvalita vykonaných činů. Slova sama o sobě nejsou méně „hodnotná“ než činy. Vždyť zaznívat mohou nejen slova zbytečná, nýbrž

Dokončení na str. 2

Dopis prefekta Dikasteria pro službu integrálnímu lidskému rozvoji

Předsedům biskupských konferencí, biskupům pověřeným pastorcí ve zdravotnictví, všem pracovníkům ve zdravotnictví a v pastorační, orgánům veřejné moci, nemocným a jejich rodinám, dobrovolníkům a všem lidem dobré vůle.

Pokoj vám!

Prožíváme dny silného znepokojení a rostoucího neklidu, kdy jsou lidská křehkost a zdánlivé jistoty techniky na celém světě ohroženy koronavirem (COVID-19), kterému jsou přizpůsobovány veškeré významné činnosti: ekonomie, podnikání, práce, cestování, turistika, sport, a dokonce i náboženská praxe. Nákaza koronavirem omezuje výrazně i svobodu, prostor a pohyb. Dikasterium pro službu integrálnímu lidskému rozvoji se připojuje k hlasu Svatého otce a prostřednictvím církevní pastorační činnosti ve zdravotnictví chce být nablízku všem trpícím v důsledku zasažení koronavirem, obětem a jejich rodinám, všem pracovníkům ve zdravotnictví, kteří jako první věnují veškerou svou energii zasaženým lidem a péči o ně, aby jim přinesli úlevu.

V modlitbě pamatujeme zvláště na nejvíce zasažené země a připojujeme se k činnosti všech orgánů veřejné moci, dobrovolníků a všech, kdo se zasazují o zastavení nákazy, o zamezení ohrožení veřejného

Mons. Peter Kodwo Appiah kardinal Turkson. Foto: wikimedia.org

zdraví, o zklidnění rostoucího strachu, který šířící se epidemie vyvolává. Povzbuzujeme také veškerá státní i církevní zdravotnická zařízení, národní i mezinárodní, aby ve vzájemné spolupráci nadále poskytovala nezbytnou pomoc lidem a národům, aby napřela veškeré nezbytné úsilí do hledání řešení této nové epidemie na základě pokynů Světové zdravotnické organizace a místních i národních politických orgánů.

Svatý otec a mnozí představitelé státu projeví v tyto dny solidaritu s nejvíce zasaženými zeměmi poskytnutím lékařských a zdravotnických prostředků a finanční pomoci. Bylo by dobré, aby tato pomoc pokračovala i nadále, protože mnohé země, především ty s nejslabším zdravotním systémem, budou ochromeny důsledkem viru a pravděpodobně nebudou schopny vyhovět nárokům péče a pomoci ve své zemi. Přejeme si, aby toto období naléhavých potřeb se mohlo stát příhodným časem pro posílení solidarity a soudržnosti mezi státy, posílení přátelství mezi lidmi. Je to čas k upevnění mezinárodní solidarity sdílením prostředků a zásob.

Tato virová epidemie, jako jakákoli naléhavá situace, bezesporu zdůrazní výraznou nevyváženost, kterou se vyznačují naše jednotlivé sociálně-zdravotnické systémy.

Jde o nevyváženost ekonomických zdrojů, účinnosti zdravotních služeb, jako i kvalifikovaného personálu a vědeckého výzkumu. Při pohledu na rozsah těchto disproporcí je lidská rodina vyzývána, aby se cítila být doopravdy rodinou, jejíž členové jsou propojení a na sobě navzájem závislí. Výskyt koronaviru poukázal na globální rozměr problému, kdy na počátku byla zasažena pouze jedna země, ale následně se šíří po celé zeměkouli.

Pro každého člověka, věřícího či nikoli, je tento čas dobou příhodnou pro pochopení významu bratrství, skutečnosti, že jsme navzájem nerozlučně propojeni. Je to doba, která nám v optice víry ukazuje hodnotu solidarity, pramenící z lásky, která se obětuje pro druhé, pomáhá nám, abychom „viděli druhého člověka, lid, národ nikoli jako nástroj, ale jako někoho, kdo je naším ‚protějškem‘, naším ‚pomocníkem‘ (srov. Gn 2,18.20), kdo má mít stejně jako my účast na hostině života, ke které jsou všichni lidé bez rozdílu povoláni“ (SRS 39,5). Hodnota solidarity se musí také konkretizovat: pomysleme na našeho souseda, na kolegu z práce, kamarády ze školy, ale především na lékaře a zdravotní personál, kteří podstupují riziko nákazy a infekce, aby zachránili ty, kdo nakaženi jsou. Tito pracovníci prožívají a ukazují smysl velikonočního

Dokončení ze str. 1

i taková, která nás pohnou k „hodnotným“ činům, k nimž bychom právě bez takových slov nikdy nenašli inspiraci ani odvahu a sílu. Tak tomu bylo i v Josefově případě, v jehož snech pronášel podněcující slova Boží posel, anděl. Sám svatý Josef již k nim nepotřeboval žádná další slova svými ústy dodávat. Pouze činil, jak mu bylo řečeno, a to bylo zcela dostačující. Na druhou stranu však také pročíst se skrze svatého Pavla k samotnému Kristu dává životu křesťana slovy nevyjádřitelný impuls. A činy mohou následovat.

P. Doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., Th.D., J.C.D., rektor kostela Nanebevzetí Panny Marie na Karlově

SLOVO BISKUPA

Foto: Petr Nedoma / Člověk a víra

Stále se nám může vracet otázka, jestli to, co se žádalo před tisíci lety, se má (a může) žádat i dnes, jestli je to ještě platné, nebo jsme už dál ve svých požadavcích, ale i znalostech a poznání či schopnostech. Bylo by to proti podstatě Boha, kdyby něco jiného žádal před tisíci lety, něco jiného před pěti sty lety a ještě něco jiného dnes. Takový Bůh by ztratil hodnověrnost. A ty požadavky by nejen počtem, ale i obsahově stále snižoval. Něco jiného je však jednání, o kterém čteme v Písmu (Gen 18,22–33), kde Abrahám vyjednává ne o obsahu, ale o kvantitativních podmínkách, za kterých Bůh odpustí celé obci. Bůh tam projevuje milosrdenství na přímluvu Abraháma, že nezničí Sodomu ani dokonce jen kvůli deseti spravedlivým. I dnes se nám může někdy zdát, že Bůh zlevňuje nejen kvantitativně, ale i kvalitativně. A to je omyl. S tím se nikde ve Svatém Písmu nesetkáme. Právě naopak. Ježíšovo upozornění, že „*Nebe a země pomínou, ale má slova nepomínou*“ (Mk 13,30), se v něm na různých místech několikrát opakuje. A slovo, které se vícekrát opakuje, má zdůrazněný význam, který máme mít stále na paměti. Ještě ne moc dávné povinné memorování marxistických filozofických pouček zanechalo neblahé stopy nejen na jednotlivcích, ale často i na celospolečenském chápání některých sociálních i duchovních jevů. Jedním z nich byl i tzv. zákon dialektiky přechodu kvantitativy v kvalitu a naopak. To možná platí v přírodě, ale v duchovním životě to nemůže platit, protože ten se řídí jinými zákony, a to zákony věčnými. Musíme konstatovat, že mnohé světské zákony vývoje či rozvoje, platné pro hmotu a přírodu, nejsou (a nemohou platit) pro ducha, pro duchovní život člověka. To by bylo popření stvoření a popření věčného života. Vždyť kdo by pak omezil ten „vývoj bez konce“? Kde by to skončilo? Nebo by to bylo bez konce?

+Ladislav Hučko

Mons.ThDr. RNDr.
Ladislav Hučko, CSc.,
apoštolský exarcha
řeckokatolické církve

tajemství: vydat se a služba.

Ve svém poselství k postní době 2020 nás papež František vyzývá, abychom s obnoveným srdcem rozjímali o velikonočním tajemství, tajemství smrti a zmrtných-vstání Ježíše, abychom svobodně a velkodušně přijali jeho oběť: jeho utrpení a smrt, jimiž vydal sebe z lásky k lidstvu. Přijetí Ježíšova utrpení, říká papež František, znamená přijetí všech trpících našeho světa, včetně těch, kdo byli zasaženi koronavirem. Jsou obrazem trpícího Krista a současně obrazem toho, co se přihodilo v podobenství o milosrdném Samaritánovi. Od lidstva potřebují konkrétní vyjádření blízkosti. Lidé, kteří trpí, ať už nákazou nebo něčím jiným, znázorňují jakousi „dílnu milosrdenství“, kdy různé podoby utrpení vyžadují různou formu péče a milosrdenství.

Na počátku postního putování, které mnozí z nás prožívají bez jakéhokoli společného liturgického slavení, například mše svaté, jsme voláni k ještě radikálnější cestě, která rozvíjí duchovní život: k modlitbě, postu a křesťanské lásce. Úsilí napřené k zastavení šíření koronaviru nechť je provázeno úsilím každého věřícího o větší dobro: abychom získali život, abychom vítězili nad strachem, aby vítězila naděje. Těm společnostem, která prožívají největší zkoušky, doporučujeme nezakoušet vše jako pouhou ztrátu. Pokud se ke společnému prožívání víry nemůžeme sejít ve shromáždění, jak jsme zvyklí, dává nám tím Bůh příležitost, abychom se obohatili, abychom objevili nová paradigmatata, abychom našli osobní vztah s Ježíšem. On nám připomíná: „*Když se však modlíš ty, vejdi do své komůrky, zavři dveře a modli se k svému Otci, který je ve skrytosti, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí.*“ (Mt 6,6) Kolikrát nás papež František vyzval, abychom měli Písmo svaté po ruce! Modlitba je naší silou, modlit-

ba je naším zdrojem. To je tedy ten příhodný čas, abychom znovu objevili, že Bůh je náš Otec a my jsme jeho děti. „*Kristovým jménem vyzýváme: Smiřte se s Bohem!*“ (2 Kor 5,20), říká svatý Pavel. Z Boží prozřetelnosti je právě tato věta mottem poselství k letošní postní době papeže Františka.

Prosme Boha Otce, aby upevnil naši víru, aby pomohl nemocným v uzdravení, aby posiloval pracovníky ve zdravotnictví v jejich poslání. Vše možně braňme jakékoli stigmatizaci těch, kdo jsou zasaženi: nemoc nezná hranice, nezná barvu pleti, hovoří však stejným jazykem. Pěstujme „moudrost srdce“, která je „postojem, jež do nás vkládá Duch Svatý“, když se dokážeme otvírat utrpení bratří a sester a rozpoznávat v nich podobu Boha. Spolu s Jobem můžeme říci: „*Slepému jsem byl očima, nohama kulhavému*“ (29,15). Tak budeme moci sloužit všem, kdo trpí, starat se o ně co nejlépe, projevit solidaritu všem bez jakéhokoli posuzování.

Představiteli politického a ekonomického života prosíme, aby nezanedbávali sociální spravedlnost, ekonomickou pomoc a vědecký výzkum v době, kdy virus bohužel vytváří novou ekonomickou krizi. I nadále budeme veškerými prostředky podporovat úsilí všech pracovníků v oblasti hygieny a zdravotnictví v různých částech světa, především v těch nejvzdálenějších a tam, kde mají největší potíže, s vírou v operativní projevy solidarity nás všech.

Prosme Ducha Svatého, aby dal světlo práci všech vědců, pracovníků ve zdravotnictví a hlav států, a všechny zasažené národy svěřujeme přímluvě Panny Marie, Matky lidstva.

11. března 2020

Mons. Peter K. A. Turkson
církve.cz

KARDINÁL MÜLLER: „QUERIDA AMAZONIA“ JE DOKUMENT SMÍŘENÍ

„Celý dopis je napsán osobním a poutavým tónem. Petrův nástupce (chce) získat všechny katolíky a křesťany jiných denominací, ale také všechny lidi dobré vůle pro pozitivní rozvoj této oblasti,“ aby „všichni tamní obyvatelé mohli zažít povznášející a sjednocující sílu evangelia.“ O posynodální exhortaci papeže Františka *Querida Amazonia* od kardinála Gerharda Müllera.

Uprostřed velkých nadějí a úzkostných obav dorazil posynodální dopis. Odkazuje na závěrečný dokument Amazonské synody, která se konala ve dnech 6. až 27. října 2019, a papež z něho nevyvozuje žádné dramatické a znepokojující závěry.

Spíše chce nabídnout církvi a všem lidem dobré vůle své vlastní odpovědi, aby pomohl zajistit „harmonické, kreativní a plodné přijetí celého synodálního procesu“ (čl. 2).

Dopis je rozdělen do čtyř kapitol, z nichž každá představuje nějaký sen nebo vizi pro důležitou a velkolepou oblast Amazonie: 1. sociální sen (čl. 8–27), 2. kulturní sen (čl. 28–40), 3. ekologický sen (čl. 41–60) a 4. církevní sen (čl. 61–101). Závěr (čl. 111) představuje celkový pohled na výzvy a příležitosti této země. Papež exhortaci uzavírá krásnou a hlubokou modlitbou k Panně Marii, Královně Amazonie, v jejímž duchu poznáváme, hlásáme a šíříme univerzální vládu Boha v Ježíši Kristu, jejím Synu.

Celý dopis je psán osobním a poutavým tónem. Petrův nástupce, jakožto univerzální pastýř Kristova stáda a jako nejvyšší morální autorita na světě, chce získat všechny katolíky a křesťany jiných denominací, ale také všechny lidi dobré vůle pro pozitivní rozvoj tohoto regionu, aby všichni tamní obyvatelé mohli zažít povznášející a sjednocující sílu evangelia. Máme místně i celosvětově spolupracovat pro společné dobro. Papež nechce přilévat olej do ohně stávajících politických, etnických a vnitrocírkevních konfliktů, nýbrž překonat je. Kéž by si všichni vzali příklad Svatého otce k srdci, protože zaslíbení platí pro všechny: „*Bla-*

Foto: Vatican News

Petrův nástupce chce získat všechny pro pozitivní rozvoj tohoto regionu, aby tamní obyvatelé mohli zažít povznášející a sjednocující sílu evangelia.

ze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.“ (Mt 5,9)

Hermeneutiku, tedy základní postoj při čtení tohoto papežského dopisu, může katolík čerpat pouze z katolické víry. Není charakterizována dialektismem, nýbrž analogií. Katolický způsob myšlení s jasným vodítkem, jak uvést všechna prohlášení zjevené víry a filozofických, vědeckých a každodenních znalostí světa do syntézy, nemá počátek v protikladech příroda–kultura a milost–víra, ale v jejich rozdílnosti a vzájemném vztahu. Na jedné straně je tu komplexní orientace na Boha, jehož díla stvoření, vykoupění a usmíření patří k sobě, a na druhé straně odpovědnost za svět, rodi-

nu, komunitu, stát.

Kristus je Vykupitelem z hříchu a osvoboditelem od nelidských struktur, které pocházejí z hříchu. Stále žijeme v přechodném světě a doufáme v to, co má přijít. Starý svět smrti a zla je však v podstatě již překonán ukřižovaným a vzkříšeným Pánem. Orientace na konec časů a návrat Krista jako Soudce a Spasitele na konci světa zahrnuje jak spolupráci při budování jeho království, tak protest a boj proti nelidským, bezcitným a vykořisťovatelským aspektům starého a nového kolonialismu. Domorodí Američané o tom zpívají nárek, který volá do nebe. I my slyšíme „pláč Amazonské oblasti“, protože patříme ke stejnému Boží-

mu lidu (čl. 47n.)

V prvních třech kapitolách tohoto dopisu bude každý souhlasit se Svatým otcem z celého svého srdce. To nevylučuje možnost, že by některé podrobnosti mohly být odborníky vyhodnoceny odlišně nebo dokonce podrobněji. Celý text je však pastoračním dopisem prorocké moci, který nelze číst jako nezaujatou vědeckou studii. Ani na něj nemohou být aplikována kritéria teologické učebnice, protože jde o prohlášení osvobozující moci Kristova evangelia, ne o akademickou studii.

Tento text by také mohl mít vliv na zmírnění vnitrocírkevních frakcí, ideologických fixací a nebezpečí vnitřní emigrace nebo otevřeného odporu. Je třeba doufat, že se tlumočníci tohoto dokumentu zdrží zbytečné příkrosti a vyzdvihnou obavy Svatého otce jako skuteční synové a dcery církve v duchu dohody a spolupráce.

V kapitole 4 oslovuje papež přímo věřící a jejich pastýře, jmenovitě biskupy a kněze. V pastorační konstituci „*Gaudium et Spes*“ popsal Druhý vatikánský koncil místo „církve v dnešním světě“, zatímco dogmatická konstituce o církvi „*Lumen gentium*“ popsala božský původ zevnitř – posvátnou povahu a univerzální poslání církve v *martyrii*, *leiturgii* a *diakonii*. Proto klade papež důraz na christologický střed církve a univerzální misijní poslání, aby se vyhnul jakékoli myšlence omezit církev na politickou nebo humanitární organizaci na způsob neziskové organizace (srov. čl. 62–65).

Inkultura jediné evangelia v církvi všech dob a míst zahrnuje vzájemné učení, dávání a přijímání na všech úrovních a na všech územích církve, jak víme již od dob Nového zákona. Paradigmatem všech forem a možností inkultury jsou Letnice. Platí to i pro pochopení vztahu mezi jedinečným zjevením uzavřeným v Kristu a jeho realizací v živé tradici. To lze ověřit pomocí věroučné konstituce o Božím zjevení „*Dei verbum*“ (čl. 7–10). Inkultura se měří přítomností milosti ve stvoření, bohoslužbou jednotou Krista a svátostným znamením milosti. Symbolika svátostí ve skutečnosti zahrnuje celou osobu v její tělesné a sociální realitě ve vztahu s Bo-

Foto: Martina Řehořová / Člověk a víra

Žeň je velká, dělníků málo. Proste proto Pána žně, ať vyše dělníky na svou žeň!

hem Otcem a Synem a Duchem svatým. To je v článku 109 skvěle shrnuto.

Je pravda, že církev nikdy neodmítla vše, co pocházelo z pohanství. To platí nejen o řecké filosofii a moudrosti národů. Také mýty, legendy a příběhy mohou být vyloučeny v jejich existenciálním smyslu, přesto však zůstat plodnými pro misii, jako tomu bylo ve starověkém Řecku (viz Hugo Rahner, *Řecké mýty v křesťanské interpretaci*, Basilej 1984) nebo při misiích u germánských národů. Nesmíme však zapomenout na tenkou hranici mezi uctíváním Stvořitele a uctíváním stvořeného, jako by to byl Bůh (Řím 1,23) (čl. 79–80).

Ve smyslu definované nauky víry je jasně vyjádřeno, že kněz je vysvěcením svátostně podřízen Kristu, hlavě církve. Pouze muž tedy může symbolicky a svátostně představovat Krista jako ženicha církve, své nevěsty (čl. 101). Hierarchické uspořádání církve nespočívá v tom, že biskupové, kněží a jáhni mají nad laiky politickou moc. Nestojí ani mezi Bohem a (nevysvěcenými) věřícími tím, že by zasahovali do jejich osobního vztahu k Bohu v modlitbě a svědomí. Mají posvátnou moc (*potestas sacra*), takže skrze jejich lidské slovo mluví samo Božské Slovo, ve svátostech uděluje Bůh svou

milost a skrze ně jako pastýře sám Kristus živí své ovce a jehňata.

Vymezení podstaty kněžství prostřednictvím výlučné moci přinášet eucharistickou oběť a udělovat svátost pokání a pomazání nemocných není principiálně nesprávné, je však nedostatečné. Biskupové a kněží zastupují Krista, v němž vykonávají úřad učít, posvěcovat a vést (*Lumen gentium* 26–28; *Presbyterorum ordinis* 4–6). Laičtí věřící nejsou definováni tím, že mohou dělat všechno kromě toho, co je vyhrazeno výhradně kněžím, ale svou účastí na univerzálním poslání církve na základě křtu a birmování. Je třeba správně připomenout význam církevní služby laických mužů a žen, kteří „jsou různě povoláni k přímé spolupráci s apoštolátem hierarchie“ (*Lumen Gentium* 33). Pro muže i ženy je zásadní neupadnout do funkcionalismu (čl. 87). Kristus, věčný Syn Otce, se stal člověkem jako muž; ale stal se tak prostřednictvím stvořené ženy, své matky Marie (čl. 101).

V tomto tajemství, jak církevní otcové stále znovu připomínají, má být spolupráce vysvěcených pastýřů v hierarchickém kněžství a laiků prožívána duchovně na základě všeobecného kněžství všech věřících (*Lumen gentium* 10).

V textu je také vyjádřen naléhavý

zájem církve, aby i v odlehlých oblastech měli katoličtí věřící častější a hlubší přístup k eucharistii. Je také zapotřebí více pastoračních pracovníků, kteří jsou svým původem, mentalitou a formací blíží k tamním lidem. Řešení, které mnozí pragmaticky vyzdvihují, totiž svěcení ženatých mužů (*viri probati*), by však neznamenalo relativizaci celibátu v latinské církvi (čl. 85–86). Tím by totiž církev v epochální výzvě postmoderního seku- larismu upustila od svého nejučinnější-

ho léku – tedy toho, že se služebníci království nebeského symbolicky vzdávají manželství kvůli království Božímu (Mt 19,12, 1K 7,32).

Nechme v této vzrušené diskusi poslední slovo Pánovi. Ježíšovi „bylo líto zástupů, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře“. A říká nám to samé, co řekl tehdy svým učedníkům: „Žeň je velká, dělníků málo. Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou zeň!“ (Mt 9,37)

Mons. Gerhard Müller
National Catholic Register
Přeložila Michaela Vošvrdová

FRANTIŠEK A NĚMECKÉ SCHISMA. HISTORIE NOČNÍ MŮRY

Amazonská synoda je již druhou synodou v řadě, na které František zklamal očekávání těch, kdo touží po inovacích, jež on sám, papež, předpovídal.

Na synodě o mladých lidech v roce 2018 se očekávání a diskuse zaměřovaly na problematiku homosexuality. Základní dokument pro diskusi v odstavci 197 výslovně připouští možnou změnu paradigmatu v názorech na „homosexuální páry“. A místo toho se nestalo nic.

Když se synoda sešla, František o tomto tématu mlčel a ani ostatní o něm nehovořili. V diskuzích během synody ani v závěrečném dokumentu o něm nepadla zmínka, stejně tak v postsynodální pontifikální exhortaci „*Christus vivit*“. A tak se synoda o mladých lidech – zba- vená své jediné pikantní ingredience – stala nejzbytečnější a nejnudnější synodou v historii.

Následující rok synoda o Amazonii, a zejména to, co po ní následovalo, způsobilo inovátorům ještě větší zklamání.

Tentokrát totiž na synodě proběhla diskuse o nejočekávanější a nejspornější změně, kterou mělo být svěcení ženatých

mužů. V závěrečném dokumentu byl tento návrh přijat více než dvěma třetinami hlasů. A ještě počátkem ledna si mnozí byli jisti tím, že František návrh přijme a schválí v postsynodální exhortaci, kterou napjatě očekávali.

Odpověď hledejme v Německu

Pak ale vyšla kniha emeritního papeže Benedikta a kardinála Saraha usilovně bránící celibátní kněžství, která pro inovátory zapůsobila jako předzvěst katastrofy.

A skutečně, krátce nato postsynodální exhortace „*Querida Amazonia*“ přišla jako studená sprcha, protože František o tomto tématu úplně pomlčel. A aby udrželi alespoň slaboučký plamínek při životě, mohou se inovátoři chytat jen několika úvodních řádků, v nichž papež vyzývá k „četbě plného znění“ závěrečného synodního dokumentu a „kež Bůh dá, aby obohatil celou církev“. Vyzývá a do-

poručuje, aby se jej „pastýři“ Amazonie „snažili aplikovat“.

Co však kromě tohoto hroučícího se posledního opěrného bodu, který František nechal inovátorům k dispozici, přimělo papeže k opakovanému šlápnutí na brzdu v záležitostech, které podle všeho byl dříve ochoten inovovat?

Odpověď se nachází v Německu.

V prosinci loňského roku byla v Německu zahájena „synodální cesta“, jejímž cílem je v průběhu dvou let odstranit povinný celibát, udělovat svěcení ženám, žehnat homosexuálním svazkům a demokratizovat vedení církve.

Co se týče ženatých kněží a svěcení žen se německá synoda zaměřovala na synodu o Amazonii jako na průkopnickou akci. Kdyby se tam v těchto dvou záležitostech objevily skuliny, jakkoli malé, byla by vydlážděna cesta k jejich zopakování a rozšíření také v srdci Evropy.

Papež František to věděl. V loňském roce se velice snažil přivést katolickou církev v Německu zpět k pořádku. Ale bez úspěchu. Jeho mlčení o ženatých kněžích a jáhenkách na synodě o Amazonii bylo

V postsynodální exhortaci „*Querida Amazonia*“ papež o tomto výbušném problému zcela mlčí.

v Německu i jinde považováno za další krok papeže k zastavení posunu německé církve k ještě důraznější autonomii.

První reakcí Německa na toto papežovo mlčení bylo vyjádření zklamání, ale také vzdorovité potvrzení vůle pokračovat. Mnichovský arcibiskup a předseda německé biskupské konference kardinál Reinhard Marx znovu ocenil otevřenost amazonské synody vůči otázce ženatých kněží a svěcení žen a uvedl, že papež v této věci neučinil „konkrétní rozhodnutí“ – což znamená, že ji nezakázal, ale mlčí – a proto „tato diskuse pokračuje“.

Mezi německými biskupy je Marx vůdcem inovátorů. Je však třeba mít na paměti, že se německé synody neúčastní pouze 69 členů biskupské konference, ale se stejnými hlasovacími právy na ní zasedají mnozí zástupci Ústředního výboru německých katolíků (ZDK), různí zástupci řeholí, děkanství, teologických fakult a hnutí – celkem 230 členů.

A velká většina z nich je pro změny. Jedním z mála nesouhlasících laiků byla teoložka Marianne Schlosserová, která v roce 2018 obdržela Ratzingerovu cenu, ale 21. prosince na členství na synodě rezignovala. Mezi biskupy však lze opo- nenty inovátorů spočítat na prstech jedné ruky. Nejvýznamnějším je kardinál Rainer Maria Voelki, kolínský arcibiskup, který opakovaně upozorňoval na nebezpečí rozkolu.

V Lutherových stopách

Mezi oponenty inovátorů jsou samozřejmě další tři němečtí kardinálové. Z důvodu věku nebo role, kterou plní, se však synody neúčastňují. Jsou to kardinálové Gerhard Müller, Walter Brandmüller a Paul Josef Cordes. První dva jsou obzvláště neúnavní při odsuzování nebezpečí schismatu na probíhající synodě. Před několika dny Brandmüller v komentáři pro „Die Tagespost“ synodu obvinil, že chce v Lutherových stopách vytvořit novou regionální protestantskou církev.

Ale žádného z těchto tří kardinálů František nikdy zvláště neoceníl a ani jim nenaslouchal. Místo toho papeže varoval další německý kardinál sídlící v Římě – který je opravdu velmi vážený a má pověst reformátora –, sedmaosmdesátiletý kardinál Walter Kasper, jenž byl v le-

Foto: washingtonpost.com

V Německu byla zahájena „synodální cesta“, jejímž cílem je odstranit povinný celibát, udělovat svěcení ženám, žehnat homosexuálním svazkům a demokratizovat vedení církve.

tech 2014 – 2016 protagonistou operace provedené prostřednictvím konzistoře kardinálů a dvou obratně zpracovaných synod a jejímž výsledkem bylo to, že František povolil podávat svaté přijímání rozvedeným, kteří uzavřeli nový sňatek.

Pokus papeže Jorgeho Marii Bergoglio o zkrácení německé synody se odehrál v několika etapách. První z nich pečlivě zrekonstruoval Lucas Wiegmann v článku, který v Německu vyšel roku 2019 v „Herder Korrespondenz“ a v Itálii v „Il Regno“.

První etapa proběhla loni na jaře. Bojovné proklamace znějící přes Alpy a znepokojivé zprávy nuncia v Německu, Nikoloy Eterovice, vedly některé vlivné členy kurie k tomu, aby vyvinuli tlak na papeže a přesvědčili ho o závažnosti situace a potřebě učinit nápravu.

V tomto směru působili kardinálové Marc Ouellet, prefekt Kongregace pro biskupy, Luis Ladaria, prefekt Kongregace pro nauku víry, Beniamino Stella, prefekt Kongregace pro klérus, a státní sekretář Pietro Parolin.

Ladaria byl pověřen úkolem setkat se s papežem a navrhnout mu, aby napsal

varovný list německé biskupské konferenci. František návrh přijal, rozhodl se však nepsat biskupům, ale adresovat otevřený dopis celému „Božímu lidu v Německu“.

Tím se dostáváme do druhé fáze. O pomoc při psaní tohoto dopisu papež v červnu požádal kardinála Kaspera. Jejich setkání – jak Kasper později uvedl v rozhovoru pro „Herder Korrespondenz“ – mělo široký záběr a týkalo se celkové situace církve v Německu. Bergoglio sepsal dopis ve svém rodném jazyce – ve španělštině – a svěřil jej kardinálovi Ladariovi, aby jej přeložil do němčiny. 29. června byl tento dopis zveřejněn. Předně trval na potřebě „evangelizace“, spíše než „funkční“ modernizace, která má s misí, jež je církvi vlastní, jen málo společného.

Ale účinek dopisu nebyl takový, v jaký doufali, což sám Kasper s obavami uznal: „V Německu byl tento dopis vysoce oceňován, ale poté jej odložili stranou a věci pokračovaly podle původního plánu. Avšak bez obnovy víry žádná strukturální reforma, bez ohledu na to, jak dobře zamýšlená, nikam nevede.“

Potvrzení celibátu

Papež se nevdal a – ve třetí etapě – obnovil palbu prostřednictvím kardinála Ouelleta. Po přečtení návrhu stanov synody připravených v Německu během léta, adresoval prefekt kongregace pro biskupy s jasným mandátem papeže Františka kardinálu Marxovi, předsedovi německé biskupské konference, velmi přísný dopis datovaný ze 4. září, ale doručený 13. září.

Aby nebylo tak snadné vyhnout se výtkám, byl Ouelletův dopis doplněn právním posudkem papežské rady pro legislativní texty, ve kterém je mimo jiné uvedeno, že záležitosti projednávané na synodě se netýkají pouze Německa, ale celé univerzální církve, a proto „nemohou být předmětem jednání a rozhodování partikulární církve, aniž by se dostala do rozporu s tím, co vyjádřil Svätý otec“.

V reakci na to se Marx a prezident ZDK Thomas Sternberg omezili na veřejné poděkování papeži za jeho dopis z 29. června. 20. září byl Marx přijat na audienci v Římě papežem Františkem i kardinálem Ouelletem a prohlásil, že „při obou setkáních proběhl konstruktivní dialog“. Nakonec byly stanov synody trochu poupraveny. Každý bude mít stejný hlas, ale konečné rozhodnutí bude pouze na biskupech. A pokud jde o „usnesení, jejichž témata jsou v normativní kompetenci univerzální církve,

budou předány Apoštolskému stolci“.

V Římě však byli stále opatrní. Před amazonskou synodou a během ní v říjnu dva ze čtyř hlavních představitelů kurie, kteří jako první upozornili papeže – kardinálové Ouellet a Stella –, veřejně hovořili o zachování nedotčeného standardu celibátu, což jasně ukazuje, že František byl na jejich straně.

A skutečně byl. V postsynodální exhortaci „Querida Amazonia“ papež o tomto výbušném problému zcela mlčí. Je to čtvrtá a zatím poslední silná palba z jeho strany proti obávanému směřování německé synody.

Ale tím to neskončí, vzhledem k tomu, že první zasedání synody, jež se konalo ve Frankfurtu od 30. ledna do 1. února, mělo – pro Řím – silně znepokojivý trend.

To, že jsou Františkovy obavy stále vážné, dokazuje také přátelský ručně psaný lístek, který poslal 12. února kardinálu Müllerovi, s nímž měl opakované konflikty – jež vyvrcholily tím, že je v roce 2017 odvolal z místa prefekta Kongregace pro nauku víry – a který nikdy nešetřil kritikou tohoto pontifikátu, ale je také jedním z nejvýznamnějších cenzorů německé synody.

„Drahý bratře,“ napsal papež Müllerovi, „mnohokrát děkuji za knihu *„Papež, posláni a povinnost“* a za dokument o exhortaci *„Querida Amazonia“*, který se mi líbil.“

„Dokumentem“, který Františka „potěšil“, je komentář zveřejněný 12. února v „National Catholic Register“, v němž kardinál silně oceňuje opětovné potvrzení celibátu papežem, což je přesný opak očekávání německých inovátorů.

Pokud jde o bouři, která vypukla kolem knihy emeritního papeže Benedikta XVI. a kardinála Saraha, která je obhajobou celibátu, je třeba poznamenat, že zuřivou agresi proti oběma autorům skutečně vedli muži a publikace z Bergogliovského okruhu, ale objevil se pouze jeden oficiální komentář, jež lze připsat papeži Františkovi. Šlo o poznámku, kterou zmínil Andrea Tornielli v „L'Osservatore Romano“ ze 14. ledna, jež měla za cíl zdůraznit dokonalý soulad mezi emeritním a současným papežem v otázce celibátu.

A to i s německým schismatem formujícím se na pozadí. Nevyhlášeným, ale stále hrozícím.

Sandro Magister
L'Espresso
Přeložil Pavel Štíčka

Sandro Magister
italský novinář

OSM ZPŮSOBŮ, JAK MAMINKY MOHOU VZDĚLÁVAT DĚTI V KATOLICKÉ VÍŘE

Skutky jsou výmluvnější než slova. Způsob, jak denně žijeme, učí naše děti o tom, co to znamená být křesťanem.

Překvapilo vás už někdy množství věcí, které chcete, aby se vaše dítě učilo?

Mám batole a jsem opravdu ráda, že se během dne dokážu vcítit do jeho situace. A k veškeré jeho snaze ještě přidejme

poslouchání četby, učení se způsobnému stolování, proč je důležité nosit ponožky, když je chladno, a tak bych mohla pokračovat. Každý den mu mohu poskytnout jen určitý počet rozhovorů a vysvětlení.

Ale všimla jsem si, kolik se toho naučí z mého příkladu, a často zapomínám, jak mocný je to výchovný nástroj. Když na situaci reaguji klidně, je to vždy lepší, než když jsem rozčilená a netrpělivá

Učí se z příkladu, a často zapomínám, jak mocný je to výchovný nástroj.

– dítě vycítí mou náladu a podle toho jedná. Takže, pokud je můj příklad dobrým způsobem, jak učit batole, proč ho nepoužít, abych mu pomohla dozvědět se o Kristu a co to znamená být křesťanem?

Zde uvádím osm způsobů, jak můžeme dětem ukázat, co je to křesťanství.

1. Vyhradte si každý den tichou chvíli pro modlitbu

Může to být doba, kdy vaše děti spí. Sice pak neuvidí, že jste zvyklá modlit se, ale díky modlitbě budete lepší maminkou a lepším člověkem. A děti tuto změnu ocení.

2. Modlete se spontánně a nahlas před svými dětmi

Když cestou uslyšíte sanitku, pomodlete se za lidi, kteří utrpěli zranění. Když vezete děti ze školy, vyjádřete, za co jste ten den vděční, tak, že za to nahlas poděkujete Bohu. Děti se rády přidají. Když uslyšíte o nemocném příteli, modlete se nahlas: Pane Ježíši, prosím požehnej mu. Jednejte tak, aby děti považovaly za normální mluvit během dne s Bohem.

3. Mluvte hezky o svých rodičích a o rodičích svého manžela

O osobních křivdách nebo neshodách můžete hovořit, když vás děti neslyší. Důležité však je učit děti úctě k příbuzným, zejména k jejich prarodičům.

4. Berte děti s sebou na mši

Ukazujte jim, že neděle je důležitá. Dokud jsou vaše děti malé, mše pro ně může být stresujícím zážitkem, protože musí sedět a poslouchat. Ale přesto je berte s sebou. Pokud u nich vytvoříte tento návyk, bude snazší pokračovat, až povyrosteou.

5. Mluvte hezky o ostatních rodičích

Při rozhovorech s přáteli se vyhýbejte klepům. Klevetění je běžné a je snadné mu propadnout. Není však projevem úcty k člověku, jehož se týká, a zároveň

snižuje charakternost osoby, která klevety šíří. Jedním ze způsobů, jak někoho skutečně milovat, zejména toho, kdo vám není zrovna příjemný, je vědomé rozhodnutí mluvit o něm dobře.

6. Zapojte se do pomoci bezdomovcům

Najděte jídelnu pro chudé, kde byste mohla pomáhat jako dobrovolnice nebo na ulici hovořte s člověkem prosícím o almužnu. Zeptejte se, jak se jmenuje a jak se mu daří. Později se za něj můžete jmenovitě modlit.

7. Buďte k dispozici

Pokuste se být k dispozici za všech okolností. Maminky skvěle zvládají několik činností najednou, ale někdy to přeháníme. Každý den si vyhradte čas na věci, které je nutné udělat, a poté už se nepřemáhejte. Cítíte-li, že máte potřebu odpočívat, udělejte to. Pokud je třeba soustředěně trávit čas s dětmi, plně se jim věnujte.

8. S manželem mluvte láskyplně a vychovávejte-li děti sama, mluvte o jejich otci hezky

Děti si budou všimnout, jak mluvíte o jejich otci, zejména když o něm hovoříte s druhými lidmi.

V takovýchto drobnostech můžeme vést život zaměřený na Krista, takže když budeme s dětmi hovořit o víře, bude to přesvědčivější, protože žijeme v souladu s tím, co se jim snažíme předat.

Cecilia Pigg
Aleteia

Přeložil Pavel Štíčka

Cecilia Pigg
redaktorka CatholicMatch Institute

Národní pochod pro život

Praha / sobota / 18. 4. 2020

Přijďte na manifestaci všech, kdo věří, že každé počaté dítě má dostat šanci. Nevnučujeme zákazy. Nabízíme řešení.

- 10:30 Pražský hrad – pontifikální mše svatá v katedrále
- 12:30 Hradčanské náměstí – občerstvení a doprovodný program
- 14:00 Pochod pro život centrem Prahy na Václavské náměstí
- 16:00 Zakončení u sochy sv. Václava

pochodprozivot.cz

ÉRA STARO-NOVÝCH MESIÁŠŮ

Fiktivní filosofické rozhovory o nefiktivních problémech

Foto: karení / Pixabay

Vztahy světců k ženám nemají ani zdaleka stejný obsah jako vztah mezi manžely. Nejen v tělesné oblasti, ale ani v duševní a duchovní oblasti.

N: Život ve velkém městě s sebou nese výhody i nevýhody. Vysoká koncentrace lidí ve mně někdy vyvolává pocit, že se ti dvounoží živočichové nějak přemnožili a shlukli se na jedno místo, na kterém se hekticky pohybují a nevraživě do sebe strkají. Vrhají na sebe nepřívětivé pohledy a vnímají se jako vzájemné překážky, které si stojí v cestě. Uzavírají se do sebe a dávají vůči druhým najevo ostentativní nevšímavost. Proto se i v davu nezřídka cítí sami. Takový stav je však patologický. Každý člověk je zcela jedinečný a při bližší pozornosti by v něm bylo možné objevit mnoho pozoruhodných věcí. Pokud se lidé přehlížejí, je v tom něco nezdravého.

F: Máš pravdu. Možná i proto si doslova vydechne, když alespoň na pár dní opustíme takové místo a zajedeme si

na rekreaci do nějakého malého městečka, na vesnici anebo do klidné přírody. Jako bychom se najednou opět navrátili k sobě samotným, stres velkoměsta se rozplývá a my jsme zase schopni s druhými lépe a přátelštěji komunikovat. Asi stojí za to si všimnout, že existují patologická prostředí, v nichž se nemůžeme cítit dobře. To je ostatně staré téma filosofie a je nemálo autorů, u nichž na něj můžeš narazit?

N: Filozofové se zabývají také životem městského a venkovského člověka? To bych spíše čekal od sociologů.

F: Sociologové zde samozřejmě nalézají své pole působnosti. Ale filozofové po nich jen žalostně nepaběrkují. Orientují se v této oblasti podle vlastního kompasu. Určitě jsi už slyšel, že někteří z nich hovoří o odcizení člověka.

N: Vzpomínám na staré doby, kdy jsme ve škole museli studovat marxismus. Neklame-li mě paměť, mluví se v něm o odcizujícím vlivu kapitalistické společnosti na pracující třídu, která nevlastní výrobní prostředky. Její příslušníci konají těžkou práci, ale plody této dřiny shrábnou kapitalističtí vykořisťovatelé. Proto Marx a jeho žáci vyzývali k revoluční nápravě tohoto nespravedlivého stavu.

F: Ještě dnes bys na zkoušku z marxismu uspěl na výbornou. Marx opravdu přichází s pojmem odcizení, ale v tom jen navazuje na svého předchůdce Hegela, v jehož myšlení je tato kategorie naprosto zásadní. Podle pruského filozofa to je samotné Absolutno, které se odcizilo sobě samotnému tím, že přešlo do svého opaku a následně se opět snaží přijít k sobě prostřednictvím univerzální kosmické historie.

N: To je na mě moc složité. Nemohl bys to vysvětlit jednodušeji a srozumitelněji?

F: Když Hegel mluví o Absolutnu, má vlastně na mysli Boha. Představ si tedy, že existující svět pro něj není výsledkem svobodného božského tvůrčího úkonu, nýbrž následek Jeho pádu do temné propasti. Nejprve Bůh existoval v sobě, ale pak se mu stala jakási nehoda. Zřítil se do hlubin, ztratil své původní bytí a odcizil se sám sobě ve svém protikladu. Za těchto okolností mu nezbyvá než se snažit vrátit zpět do své původní, avšak mnohem dokonalejší podoby. To je nicméně možné jen prostřednictvím strastiplné pouti vesmírnými dějinami. Kosmos není stvořenou skutečností, nad níž by vládl její Tvrce. Je padlým Bohem, který vývojem směřuje k záchraně ze svého odcizení. Existuje hierarchická škála věcí, která se rozpíná od anorganické přírody až po člověka. Například kámen je pasivně vystaven vlivům svého prostředí, ale v organické sféře už je tomu jinak. Rostliny a živočichové se ke

Foto: Jessica Rockowitz / Unsplash

Každý člověk je zcela jedinečný a při bližší pozornosti by v něm bylo možné objevit mnoho pozoruhodných věcí.

svému okolí vztahují aktivně a využívají ho k budování sebe samých. Člověk pak tuto schopnost „sebekonstrukce“ přenáší i do svého vědomí – buduje svůj intelektuální a mravní svět, utváří svou kulturu. To předpokládá, že si je vědom sám sebe a svých cílů a podle Hegela je to dokladem, že vyvíjející se Bůh si v člověku konečně opět začíná uvědomovat sám sebe, že přichází sám k sobě ze svého dramatického sebezapomnění a sebeodcizení. Dějiny tak dosahují svého vrcholu.

N: Docela zajímavá teorie. Když připustíme, že Vesmír je Vším, tedy že mimo něj už nic jiného neexistuje, pak je jeho vývoj skutečně vývojem Absolutna, které dopělo až k emergenci lidského vědomí z hmoty. Počáteční „odcizení“, které Hegel klade na úsvit dějin, je vlastně motorem a stimulem celého historického procesu. Nakonec však musí být toto

odcizení překonáno smířením, v němž se protiklady „božského a nebožského“, ducha a přírody harmonicky spojí. Člověk se v kosmu vynořil jako duchovně-tělesná bytost a tato poslední fáze boje zuří právě v něm. Až v sobě konečně vytvoří soulad mezi tělem-přírodou a duchem-kulturou, až smíří vše sám se sebou, bude smysl celých dějin u konce. O filosofii jsem se nikdy vážně nezajímal, tuším však, že Hegel musel být velkým géniem.

F: Jak vidím, stal by ses klidně Hegelovým učedníkem. Byl bych raději, kdyby ses jeho sugescemi nenechal tak snadno přesvědčit. Je namístě připomenout, že Hegel nepřišel s úplně novou myšlenkou, jenom do mohutného systému sofisticky rozpracoval jeden starý pohled na povahu člověka a reality. Už v antickém Řecku to byli vyznavači orfického náboženství, kdo považovali lidskou duši za

součást Boha, která je uvězněná v těle a která se musí z této odcizenosti vrátit zpět k sobě samé do své původní božské vlasti. Gnostikové prvních křesťanských století se ze stejného důvodu považovali za cizince na této zemi, protože pokleslá a zlá tělesnost bránila jejich božskému vědomí v úplném návratu k sobě samému. Ve všech těchto případech se lidé cítili odcizení své původní a autentické božské identitě. Hegel a jím ovlivnění myslitelé jsou tedy také gnostikové. Hegel měl za to, že jím popsany kosmický proces sebezáchary Boha je nutný a nevyhnutelný, takže nakonec nezadržitelně vyústí do svého cíle – do situace smíření všech protikladů. Marxisté tuto jeho pozici přejali, jen ji poněkud modifikovali. Vývoj hmotného Vesmíru pro ně nebyl vývojem sobě odcizeného Ducha, nýbrž dialektickou dynamikou hmoty. Po marxistech pak scénu ovládli neomarxisté z Frankfurtské školy, kteří odmítli nutnost a předurčenost naznačeného historického vývoje. Rozpory a odcizení člověka se podle nich neodstraní samohybným chodem dějin. Člověk se v nich musí začít výrazněji angažovat. Nelze spoléhat na sílu vyvíjející se hmoty, je třeba přenést boj na vyšší úroveň kultury. Lidská bytost je v jejich pojetí odcizena sama sobě, protože žije v kultuře, která jí znemožňuje být skutečně sama sebou. Člověk formovaný tradiční západní kulturou, na níž mělo neblahý vliv křesťanství, se postupně vzdaloval sám sobě, až byl nakonec úplně zotročen. Protože se jednalo o proces pomalý a doprovázený promyšlenou ideologickou indoktrinací ve formě tradiční filosofie, literatury a křesťanské věrouky, lidé ztrátu své svobody nepostrehli a vlivem zmíněné ideologické manipulace považovali svůj stav dokonce za dobrý a přirozený. Neomarxisté z Frankfurtské školy proto pracovali na probuzení vědomí zotročených a začali poukazovat na odcizující účinek západní kultury. Představovali ji jako antitezi k autentické lidské svobodě a tedy jako něco, co je třeba zničit. V logice dialektiky je výsledek negace negace něčím pozitivním. Když se tedy zničí (zneguje) tradiční (negativní) západní kultura včetně její křesťanské složky, člověk se bude moci konečně vrátit do svého původní-

Má vůbec nějaký smysl panikařit kvůli kolabující přírodě a přitom podporovat bezbřehý liberalismus v mezilidském vztahování?

ho ráje – k harmonii se sebou samým a s přírodou.

N: Mám tomu tedy rozumět tak, že v souladu s touto filosofií je vzájemné odcizení lidí způsobeno odcizením jednoho každého člověka sobě samému, za což může mnoho století vládnoucí kultura Západu, která měla na lidi tak devastující dopad? Když jsme na začátku mluvili o bezútešných poměrech ve velkoměstech, jejich příčina nespočívá v pouhé masivní koncentraci lidí, ale v něčem mnohem hlubším?

F: Ano, podle neomarxistů za to může způsob, jakým jsou tato moderní města organizována a spravována. A rozhodně nejde jen o města. Žádné místo na Západě není jejich kritiky ušetřeno. Konfliktní vztahy mezi lidmi jsou jen povrchním projevem hlubokého dějinného zákona, jímž skutečnost sténá v touze po svém vysvobození. V neomarxistické interpretaci vyvěrá organizace západního společenského života ze zkaženého rozumu, který nazývají „osvícenským“. Jde prý o predátorskou racionalitu, která chce jen vládnout a vlastnit. Proto je z principu destruktivní vůči přírodě i člověku. Tito mesiáši nás přišli spasit

od prokletí západní racionality. Požadují, abychom zavrhnuli západní vědu, techniku, zvyky, tradice, náboženství a zachránili se před nadcházející zkázou. Hlavní problémem vidí v tom, že západní racionalita se odcizila skutečnosti samé – skutečnosti přírody a člověka. Nyní konečně přichází čas jejich definitivního osvobození. Klimatický alarmismus a řízená destrukce západního člověka žijícího podle svých tradičních kulturních paradigmat vychází právě z této logiky. Samozvaní světloňosi varují před krizemi a rozporů, ale k rozporům ve vlastních postojích jsou slepí. Příroda ani Grétina generace už svým ničitelům nikdy neodpustí, neboť jejich smrtonosná racionalita nerespektovala skutečné zákony životního prostředí a lidského života. Volají na poplach, protože byli záluďně přivedeni na pokraj katastrofy. Současná ikona odporu proti nepřítelům světa, nevyzrálá hysterická pubertáčka, je ubohou sirénou, která svým „zpěvem“ láká do skutečné zkázy. K rozpoznání její šílenosti stačí jen malá špetka zdravého rozumu. Příroda má prý své zákony, které byly dlouhodobě nerespektovány, a proto se brzy celá ekosféra zhroutí. A jak je to

s mezilidskými vztahy? Neplatí i pro ně delikátní předivo námi nemanipulovatelných zákonů, které nemůže být bez těžkých následků pošlapáváno? Má vůbec nějaký smysl panikařit kvůli kolabující přírodě a přitom podporovat bezbřehý liberalismus v mezilidském vztahování? Gréta Thunbergová a její loutkovodiči se staví do role zachránců planety a energicky pochodují směrem udávaným Novou levicí. Ta má ve svém krédu požadavek destrukce zákonů Desatera, tj. požadavek zničení lidské společnosti jako takové. Příroda může být zachráněna jen likvidací jejího odvěkého škůdce – člověka. Do vytouženého ráje nebude mít kdo vstoupit. V tom se odhaluje pravá povaha staré gnostické dialektiky, oživené v moderní době Hegelem a jeho dědici. Podává nám koktejl umíchaný z jedu hada, který už na počátku dějin sliboval člověku zbožštění pod podmínkou, že dá přednost své vizi před zákony, které ho měly ochránit před smrtí.

Roman Cardal

PhDr. Roman Cardal, Ph.D., filosof

PŘÍBĚH ANNY A KLÁRY

Anna nebyla nějak mimořádně zkažená, dokonce měla v životě období, kdy ji to mocně přitahovalo k Bohu. Zásluhu na tom měla především její přítelkyně Klára, ušlechtilá katolická duše, která se snažila přivést Annu k Bohu, ale její úsilí nakonec vyšlo vniveč. Obě ženy se poznaly v zaměstnání, v obchodní kanceláři v Mnichově. Anna neměla dobré rodinné zázemí. Její rodiče byli křesťany

jen podle jména. Seznámili se na taneční zábavě a o půl roku nato se museli brát. Matka jednou za čas zašla do kostela, ale to bylo všechno.

Rodiče Anně dali život, ale nedali jí do života to nejdůležitější, pořádnou katolickou výchovu. Rodiče se často hádali, otec hodně pil. Šanci změnit život dostala Anna tehdy, když poznala Kláru. Ona jí pomáhala na cestě k Bohu. V té době

bylo v Německu silné katolické hnutí mladých, jehož součástí bylo i Sdružení katolických dívek. Anna sem také vstoupila.

Kláro, nemodli se za mě!

Po čase se Anna se vdala a odešla z podniku. Od té doby se s ní Klára už neseťkala. V roce 1937 se Klára dověděla, že Anna zahynula při autonehodě. Byla tím

velmi zdrcena. Trápily ji mučivé otázky. Věděla, že Anna nebyla horlivou věřící. Byla připravena, když ji Bůh tak náhle povolal k sobě? Druhý den šla Klára na mši svatou do kaple řeholních sester, kde se vroucně modlila za svou přítelkyni. Následující noc se stalo něco, co ji poznamenalo na celý zbytek života. O půlnoci k ní najednou promluvila duše zemřelé Anny: „Kláro! Nemodli se za mě! Jsem zatracená! Pokud k tobě nyní promlouvám, nedělám to z přátelství, ale přikázal mi to Bůh. Tady, kde jsem, v pekle, už neznáme žádné přátelství ani lásku. Chtěla bych, abys i ty skončila na tomto strašném místě. Nenávidíme každého a přejeme si, aby co možná nejvíce lidí skončilo v pekle. Nejvíce ale nenávidíme Boha. Všechno zde v nás vyvolává bolest. Každá vzpomínka na pozemský život nás bolí, protože nám připomíná všechny ztracené šance. Všechny milosti a projevy lásky, které nám dával Bůh, a my jsme to všechno lehkomyšlně zahodili. Vy tam, na zemi, i když jakkoli trpíte, vůbec nevíte, co je to bolest. I to nejhroznější utrpení na zemi je jen procházka růžovou zahradou proti tomu trápení, co prožíváme my. Víme ale, že spravedlivě trpíme za své viny. Bůh k nám byl a je milosrdný. Na zemi byl milosrdný tím, že nám nedovolil zneužívat naši zlou vůli tolik, jak bychom toho byli schopni. To by jen zvětšilo naše viny, a tím i naše tresty. Dal nám předčasně zemřít, nebo jinak zabránil, abychom nenapáchali ještě více zla. I nyní je k nám milosrdný, protože nás nenutí, abychom žili v jeho blízkosti, což bychom my, spoutaní zlem, nemohli snést. Dovolil nám odejít do pekla, kde je naše utrpení menší. Kéž bych se nebyla narodila! Ušetřila bych si tato nepředstavitelná muka.“

Peklo zuří

Pak Anna hovořila o svém životě: „Moji rodiče byli sice pokřtěni, ale vůbec nežili

Foto: Greyerbaby / Pixabay

Nebyla jsem až tak zkažená, ale nic jsem neudělala pro svou spásu. Marně si mě napomínala, že mě nevidíš v kostele. Bránila jsem se hloupou výmluvou, že nemám čas.

jako křesťané. Nenaučili mě ani modlit se. Moje první svaté přijímání bylo naprosto formální záležitostí. Hlavní starostí bylo, abych měla hezké šaty, o Pána Ježíše se nikdo nestaral. Také nebylo dobré, že jsme k přijímání šli až ve 12 letech. Peklo zuří, když děti jdou k prvnímu přijímání už v 7. nebo 8. roce. My se snažíme ze všech sil lidi přesvědčit, že je to příliš brzy. Ať si jen děti zatíží duše těžkými hříchy! Pak už ta bílá hostie nepřinese v jejich duších zdaleka takový prospěch, jako kdyby byly ještě nevinné.

Modlitba je první, rozhodující krok

Rodiče mě nenaučili žít příkladným životem, ale i tak jsem měla mnoho příležitostí zachránit se. Například tehdy, když jsme vstoupily do Sdružení dívek. Dokonce jsem tam několikrát přistoupila ke svátostem. Začala jsem se modlit. Po-

kud bych s tím nepřestala, nemusela jsem skončit tak uboze. Všichni, co trpí v pekle, se buď nemodlili, nebo se modlili jen velmi málo. Modlitba je první, a také rozhodující krok k Bohu. Především modlitba k Tě, jejíž jméno zde nikdy nezmiňujeme, tedy Panně Marii. Úcta k Ní odebírá peklu nesčetné hříšné duše. Tak tedy poslouchej. Modlitba je nejlehčí věc pro člověka. Při vytrvalé modlitbě dostává člověk od Boha tolik světla, že jím prozáří i tu nejtemnější temnotu. I největší hříšníci se pak mohou obrátit. Já jsem se už na konci života vůbec nemodlila a tak jsem se zbavovala mnoha milostí, bez nichž není možná spása.

Jen na zemi může člověk kolísat mezi dobrem a zlem. Může se pozvednout z hříchu do stavu milosti a naopak. Nesmí ale otálet. Za života jsem si myslela, že vždy budu mít dost času obrátit se ještě před smrtí. To je typický omyl, kterého se lidé často dopouštějí. Na konci života nebo ve stáří se člověk už jen těžko polepší, ale pravda je, že až do smrti se může obrátit k Bohu. Jenže zvyk je železná košile a člověk je většinou i ve smrti takový, jaký byl během života. Musí to být mimořádná milost, aby se dlouholetý hříšník obrátil. Možná, když se za něj

Náš manželský život byl velmi harmonický. Téměř ve všem jsme se shodovali. I v tom, že jsme se nechtěli zatěžovat dětmi. Upřednostňovala jsem drahé šaty, přepychový byt, večírky, výlety autem a další radovánky.

Jan Brueghel starší a Hans Rottenhammer: Kristus v předpekli (1597)

Největší bolest nám způsobuje vědomí, že už nikdy nevidíme Boha, že jsme ztratili naději navždy. Teprve po smrti člověk zjistí, jak hrozným neštěstím je ztráta Boha.

někdo vytrvale modlil.

Já jsem celé roky žila bez Boha, a tak jsem nezaslechla ani poslední volání Boží milosti. Paradoxně, osudnými se pro mě staly ani ne tak hříchy jako spíše náboženská lhostejnost. Nebyla jsem až tak zkažená, ale nic jsem neudělala pro svou spásu. Marně si mě napomínala, že mě nevidíš v kostele. Bránila jsem se hloupou výmluvou, že nemám čas. Tehdy mě už pevně držel v rukou svět, ďábel a mé hříšné tělo.

On mě nikdy neopustil

Ačkoliv jsem se vzdalovala od Boha, On mě přesto nikdy neopustil. Občas jsem si připravovala cestu k milosti skutky přirozené lásky. Například, když jsem pečovala o svou nemocnou matku. Cítila jsem tehdy, že Bůh je mi velmi blízko. Ale brzy zas toto volání Boha přehlušily mé běžné povinnosti, zábava a svět. Tento plevel a trní zadusily Boží setbu. Víím, že jedna věc mi mohla pomoci. Dlouhá a bolestná nemoc. Ale ta nepřišla. Lidé často nechápou smysl utrpení v lidském životě. Nevědí, jakým požehnáním může být pro ně nemoc a vůbec každý kříž, který ale

člověka přivádí k Bohu.

Když vstoupil do mého života Max, v mém životě se všechno změnilo. Kvůli němu jsem odmítla jít na výlet křesťanského Sdružení. Po výletě s Maxem jsem byla ve Sdružení už jen jednou. Na Vánoce. Cítila jsem nutkání polepšit se. Jenže začalo se střídat kino, tancovačky, výlety, cigarety, víno a hlavně Max. Chtěla jsem si ho přivlastnit, mít ho jen pro sebe. Vůbec mi nevadilo, že Maxova dívka byla právě tehdy v nemocnici. Zneužila jsem toho a svedla jsem ho. Rozbila jsem jejich vztah, a i tím jsem se přiblížila k pecku. Dělal jsem všechno proto, abych si Maxe udržela. V tom byla moje snad největší vzpoura proti Bohu. Člověka jsem povýšila na modlu, které jsem se klaněla. Před svatbou s Maxem jsem se ještě naposledy naprosto formálně a bez víry vyzpovídala a přijala Eucharistii. A takto, touto svatokrádeží, jsem vstoupila do manželství.

Rok do smrti

Náš manželský život byl velmi harmonický. Téměř ve všem jsme se shodovali. I v tom, že jsme se nechtěli zatěžovat

děti. Vlastně Max by aspoň jedno dítě chtěl, ale já jsem mu to rozmluvila. Upřednostňovala jsem drahé šaty, přepychový byt, večírky, výlety autem a další radovánky. Ten rok od svatby do smrti byl plný krásných zážitků. Nyní víím, že Bůh mi tak již na zemi oplatil všechno dobré, co jsem kdy udělala, protože věděl, že po smrti už to v mém případě nepůjde... Žila jsem jen pro tento svět. Náboženství mně už nic neříkalo, Církev jsem jen kritizovala, dělala jsem si legraci z obrazů pekla, kde ďábel smaží duše v pekelném ohni. Dnes víím, že ani ty nejstrašnější obrazy pekla nevystihují ani zdaleka jeho hrůzu. Největší bolest nám způsobuje vědomí, že už nikdy nevidíme Boha, že jsme ztratili naději navždy. Teprve po smrti člověk zjistí, jak hrozným neštěstím je ztráta Boha.

V den, kdy jsem zemřela, mě ještě ráno zaplavila naléhavá myšlenka: „Měla bys zase jít na mši svatou!“ Znělo to jako prosba. Ale já řekla rozhodně: „Ne!“ Ovšem zanechal to ve mně nedobry pocit, který mě neopouštěl po celý den. Domů jsme se vraceli už za tmy, a tu Maxe oslepilo protijedoucí auto. Nezvzládl řízení a přišel náraz. Já jen vykřikla: „Ježíši!“ Nebyla to ale modlitba, jen výkřik hrůzy, jméno Boží vyřčené nadarmo. Ve chvíli smrti jsem byla náhle zaplavena oslepujícím světlem. Bylo to jako v divadle, když se zvedne opona a začne se odehrávat děj. Byl to ale děj celého mého hříšného života. Viděla jsem naprosto jasně všechny hříchy mého života i všechny milosti, po kterých jsem šlapala od svého mládí až do toho posledního „Ne!“ Pak se má duše jako temný stín zachvácená ohněm zřítila do pekelné propasti.“

*P. Jaroslav Jirásek
převzato z homilie*

*Mgr. Jaroslav Jirásek
administrátor v Hronově*

TRADICE OTCŮ

NAKAŽENÁ GLOSA

Foto: Daniel Hansen / Unsplash

Koronavirus je takový malý kazisvět, který páchá víc škody bublinou kolem sebe než sebou samým.

Ztotožňuji se s tím, že vlna současných opatření proti koronaviru obsahuje skrze lidskou hloupost a duchovní vykořeněnost, ďábelskou snahu zamezit tomu, abychom nesytli hladové, nenavštěvovali vězně, nepečovali o nemocné, nepohřbívali mrtvé... a nesloužili Kristu v těch nejmenších. Odmítám se podílet na této spirále strachu a samoty. Nepochopím, že tatáž společnost zároveň připouští jednak to, aby se kvůli ochraně před chřipkou, kterou jsou ohroženi zejména staří a oslabení, převrátila civilizace naruby, a jednak uzákoňování a provádění eutanazie (stejně jako se na jedné straně nařizuje velmi podrobná technologie péče o památné stromy a na druhé straně se tamtéž vyhláší bezzásahové zóny v národních parcích). Spatřuji v koronaviru určitý lakmusový papírek – koronavirus je takový malý pitomec a kazisvět, který páchá víc škody bublinou kolem sebe než sebou samým, a tím přitahuje sobě rovné (malé, pitomce, kazisvěty), kteří si v oslnivém kuželu slávy kolem něj rádi zatandlí, jen aby byli vidět (politici a novináři v první řadě). Vítám koronavirus, pokud

nám pomůže snížit počet letů a uzdravit atmosféru, pokud vyvolá vlnu zájmu o ochranu života a tím ukáže na absurditu legislativy namířené proti životu (resp. pozdrží či ztlumí rozvoj této legislativy), pokud se skrze něj zesměšní a odepíší mizerní politici, pokud nás díky němu vypnou a setkat se jeden s druhým přímo, pokud přiměje lidi přemýšlet o své smrtelnosti a skrze to se dobírat otázky po Bohu. Jinými slovy vidím, že světem nehýbe koronavirus, nýbrž téma koronaviru. Chci se klanět Bohu a ne tomuto tématu.

Ing. Vojtěch Macek
pracovník církevní správy

Vojtěch Macek

Ze spisu „O jednotě církve“ (De catholicae Ecclesiae unitate), nejobsáhlejšího díla sv. Cypriána, biskupa a mučedníka (†258): Caput IV. Unitas Ecclesiae

Jestliže kdo toto uváží a vyzkouší, nebude potřebovat obšírného pojednání ani mnohých důvodů. – Snadný je důkaz tam, kde víra je obsahem pravdy.

Mluví Pán k Petrovi: „Já pravím tobě: Ty jsi Petr (Skála), a na té skále vzdělám Církev svou a brány pekelné jí nepřemohou. A tobě dám klíče království nebeského: cokoliv svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoliv rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi.“

A opět po svém zmrtvýchvstání praví: „Pas ovce mé!“

Nad ním jediným staví svou Církev a jemu přikazuje pásti ovce své.

Ačkoliv po svém zmrtvýchvstání uděluje všem apoštolům stejnou moc a praví: „Jako mě poslal Otec, i já posílám vás: přijměte Ducha svatého: komu odpustíte hříchy, budou mu odpuštěny, komu zadržíte, budou jemu zadrženy.“ (Jan 20,21–23) – přece, aby získal jednotu, jediný stolec zřídil a základ této jednoty od jednoho počínající poděpřel svou autoritou!

Byli ovšem i ostatní apoštolové to, co byl Petr: nadání stejnou poctou a mocí. Začátek však pochází od jednoty a prvenství je dáno Petrovi, aby byla prokázána jedna Církev Kristova a jedna stolice.

A pastýři jsou všichni, ale stádo se ukazuje jedno, které od všech apoštolů jednomyslně má být spravováno, aby se ukázala jedna Církev.

Jednu a tutéž Církev také v *Písni Písni* Duch sv. z posláni Páně označuje a praví: „Jediná jest holubice má, má čistounká, jedináček matčin, miláček té, jež ji porodila.“ (Pís 6,9)

Kdo jednotu této Církve nezachová, zda se domýšlí, že má víru? Kdo se vzpírá a vzpouzí proti Církvi, kdo stolicí Petrovu, na níž je církev vystavena, opouští – ten věří, že je v Církvi?

Ba i blažený apoštol Pavel o tom též učí a tajemství jednoty osvětluje, říká: „Jedno tělo, jeden duch, jedna naděje povolání našeho, jeden Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh.“ (Ef 4,4–6)

NESMĚT SE MODLIT?

Možná jste si, milí čtenáři, všimli, že na našem internetovém serveru <http://rcmonitor.cz> se každý čtvrtek objevuje novinka. Zavedli jsme týdenní „Catholic must-reads“, formát, který si klade za cíl shrnout týden událostí u nás i ve světě, zejména těch, které se úzce dotýkají života církve, katolickým pohledem. Svět katolickými očima stále zůstává ústředním mottem našeho projektu, který se realizuje nejen tímto papírovým periodikem, vycházejícím jen díky vaší laskavé podpoře, ale také prostřednictvím sítí, včetně těch nejmodernějších tzv. sociálních.

Z přehledu pro týden před svatojosefskou slavností je záhodno citovat toto: „Polští biskupové v reakci na epidemii koronaviru volají po větším počtu mší svatých, aby mešní shromáždění nemusela být tak početná. Je nepředstavitelné, že by se polští katolíci nesměli modlit ve svých kostelích,“ uvedl předseda polské biskupské konference, poznaňský arcibiskup Stanisław Gądecki. „Ještě nevíme, co všechno nás čeká v souvislosti s obavami kolem COVID-19, ale života církve se již omezení dotkla dosti zásadním způsobem. Biskup Jan Baxant za litoměřickou diecézi mimo jiné vyzval k sounáležitosti a vzájemné pomoci v rodinách, kde děti zůstaly doma bez možnosti přítomnosti pracujících rodičů. Arcibiskup Jan Graubner ve svém listu věřícím nezdůrazňuje doporučení přijímat na ruku, jak to je v jiných diecézích, ale (stejně jako jiní) vyzývá k opuštění pozdravení pokoje, vyprázdnění kropek a především péči o ty, kterým je cesta k Eucharistii ze zdravotních důvodů nemožná. Tedy, aby k nemocným chodili kněží, případně služebníci Eucharistie a přinášeli Krista do jejich utrpení. Tak to by bylo tak nějak u nás. V Německu, když odhlédneme od politických detailů, které

Foto: Tomas Jezek / Člověk a víra

se každý den mění, se v Církvi pochopitelně také děje spousta věcí.

Koronavirus, nekoronavirus, pokrokáři Západu se nezastaví před ničím. Proto jste právě i v našem týdenním online přehledu mohli zachytit informaci, že k 8. březnu, námi mnohými obávanému Mezinárodnímu dni žen, „proběhly četné demonstrace různých katolických ženských spolků, za genderově spravedlivou Církve, které mimo jiné požadovaly připuštění žen ke všem stupňům svěcení a zrušení povinného celibátu. Některé z těchto spolků ovšem zavedení svěcení žen pokládají za pouhé prozatímní řešení: „Nemyslím, že Ježíš vůbec chtěl ustanovit nějaké kněžství,“ říká spoluzakladatelka nového německého hnutí „Maria 2.0“, které dále mimo jiné požaduje „uvést sexuální morálku do souladu s realitou života.“

V čase postní doby musíme více než kdy dříve zaměřit své úsilí proti pýše.

Z pozice *non serviam* vydat se Bohu všanc, se vším, co jsme, co máme a co můžeme dát. Dábelské „nebudu sloužit“ ovládá svět dokonale, to vidíme zcela zřetelně. Ba dokonce, vidění solidárnosti se pro většinu zmenšilo do ekonomické optiky a otázky uprchlíků. Ve skutečnosti však člověkem dané „ano“ Bohu skutečně přináší světu spásu. P. Milan Glaser ve svých rádcích na serveru Radia Vatikán píše: „Sebezničující rozhodnutí ďábla „nebudu sloužit“ je možná pravou příčinou toho, proč nakonec přece jen slouží právě takovým způsobem, jakým by chtěl, aby stvořené bytosti sloužily jemu, despotovi a tyranovi, tedy proti svojí vůli. Bůh je totiž mocnější, avšak ve Svém slitování. A poněvadž to ďábel ví, je v hloubi smutný a svým smutkem, který je opravdu nelíčený...“

–zd–